

DZIECKO I KOMPUTER

Sam w sobie Internet nie jest ani zły, ani dobry – jest po prostu narzędziem... Tak jak np. samochód, który ułatwia i przyspiesza komunikację, ale z jego używaniem wiąże się pewne ryzyko. Nasze bezpieczeństwo jest w dużym stopniu zależne od zachowania innych ludzi. Konieczne staje się więc, zarówno na drodze, jak i w cyberprzestrzeni, stosowanie zasady ograniczonego zaufania. Wiele zależy również od nas samych, nie należy więc poruszać się w Sieci nie przestrzegając podstawowych zasad bezpieczeństwa. W samochodzie zapinamy pasy, zaś wchodząc do Internetu powinniśmy pamiętać o programie antywirusowym i firewallu. Nieznajomość zasad kultury internetowej – Netykiety – narazi nas na niechęć ze strony innych użytkowników. W Internecie istnieje wiele potencjalnych zagrożeń, na które narażone jest każde dziecko. Poniżej zaprezentowano najpoważniejsze z nich.

Dokładne omówienie, połączone z radami, jak ich unikać, można też znaleźć na stronie www.dzieckowsieci.pl.

Niechciane i nieodpowiednie treści

Internet jest medium demokratycznym. Każda osoba dysponująca komputerem z modemem lub analogicznym urządzeniem (np. telefonem komórkowym) ma do niego dostęp, który nie ogranicza się jedynie do przeglądania jego zawartości. Komunikując się z innymi osobami poprzez fora, listy i grupy dyskusyjne kontakt z treściami, z którymi nie chciałby mieć do czynienia. W większości są to materiały promocyjne – tak zwany spam, przesyłany do indywidualnych użytkowników, znany chyba każdemu posiadaczowi elektronicznej skrzynki pocztowej. Mogą to być reklamy, linki prowadzące do stron lub inne materiały w wersji elektronicznej. Spam stanowi nawet do 50% korespondencji krążącej po Internecie – łatwo więc sobie wyobrazić, jakie to musi wywoływać obciążenia łączy.

Spam, choć uciążliwy i zakazany prawnie, w istocie niezbyt groźny (może poza przypadkami spamu związanego z pornografią, w tym pornografią dziecięcą), jest coraz aktywniej zwalczany przez organy ścigania i rozmaite organizacje. Pocztą elektroniczną (poza reklamami) możemy otrzymać niebezpieczne pliki (wirusy, trojany), szkodliwe dla naszego komputera i oprogramowania.

Odrębnym problemem są treści nielegalne i szkodliwe, które możemy napotkać przypadkowo podczas korzystania z przeglądarki, programu

wymiany plików P2P i innych narzędzi internetowych. W Internecie można znaleźć treści jawnie propagujące poglądy faszystowskie, materiały z pornografią dziecięcą i inne.

Ściganiem osób, które je tam zamieszczają, zajmuje się policja. Ponadto w Internecie rozwinął się przemysł pornograficzny - erotyczny i łatwo trafić na stronę z treściami o takim charakterze. Dzieci powinny być przed tym chronione, nie tylko przez odpowiednie ustawienie poziomu zabezpieczeń przeglądarki, ale i przez wiedzę, że stronę taką należy od razu zamknąć – ponieważ brak niezawodnych zabezpieczeń technologicznych.

Zagrożenie w prawdziwym świecie

Prawdziwe niebezpieczeństwo ze strony innych użytkowników Internetu grozić może poza rzeczywistością wirtualną. Dotyczy to zwłaszcza dzieci, które z natury są ufnie. **NIGDY** nie wolno zapomnieć i pozwolić zapomnieć dziecku o tym, że nie wiadomo, kim naprawdę jest osoba po drugiej stronie Sieci, niezależnie od tego, za kogo się podaje.

Do spotkań z osobami poznanymi w Sieci dochodzi i będzie dochodzić. Mogą one być początkiem realnej przyjaźni nawiązanej na wirtualnym forum dyskusyjnym dotyczącym wspólnego hobby lub po prostu sfinalizowaniem aukcji internetowej. Nie ulega jednak wątpliwości, że Internet stał się wymarzoną „terenem łowieckim” dla wielu przestępców, poczynając od zwykłych oszustów, skończywszy na pedofilach. Należy o tym pamiętać i przekazywać tę wiedzę najmłodszym internautom.

Nękanie w Internecie

Wielu użytkowników dopuszcza się w Internecie zachowań, których powstydziliby się w innej sytuacji. Wulgarne słownictwo pojawiające się na internetowych czatach czy nieprzyjemne żarty otrzymywane w komunikatorach, których autorami często są dzieci i młodzież, zastąpiły dawne dowcipy telefoniczne, gwarantując większe poczucie anonimowości. Oczywiście anonimowość w Internecie jest tylko pozorna i jeżeli dojdzie do zgłoszenia poważnego naruszenia regulaminu lub prawa, właściciel serwisu lub policja zajmują się ściganiem sprawcy.

Nie należy odpowiadać na zaczepki, bo reakcja tylko zachęci sprawcę do dalszego działania. Najlepszym sposobem na pozbycie się natręta jest doniesienie o jego zachowaniu dostawcy Internetu, z którego usług korzysta nękająca nas osoba (możesz go zidentyfikować na podstawie unikatowego numeru IP), administratorowi serwera konta pocztowego, z którego został wysłany niepożądany e-mail lub administracji komunikatora.

W przypadku złamania prawa przez „żartownisia” (np. stosowanie gróźb) sprawę najlepiej zgłosić na policję, przekazując jej dowody w sprawie – wydrukowane listy elektroniczne, archiwa rozmów z komunikatorów i inne

(należy je również zachować w wersji elektronicznej).

Łamanie prawa/straty finansowe

W Sieci realizuje się coraz więcej transakcji finansowych – ze względu na oszczędność czasu i kosztów w porównaniu z tradycyjnymi sposobami.

Rośnie popularność bankowości internetowej i portali aukcyjnych. Tam, gdzie pojawiają się pieniądze, można zetknąć się z osobami, które próbują je zdobyć w nielegalny sposób. Oszust może przesłać przedmiot wart znacznie mniej niż wylicytowany na aukcji. Korzystając z bankowości internetowej ryzykuje się przechwycenie hasła. Złodziej może użyć również zdobytych w nielegalny sposób danych karty kredytowej do pokrycia płatności w Internecie. Odrębny problem stanowi piractwo, upowszechniające się w Sieci m.in. za pośrednictwem programów wymiany plików P2P. Trzeba mieć świadomość, że łamanie licencji na oprogramowanie i praw autorskich (multimedia) jest niezgodne z prawem.

Uzależnienie od Internetu

Internet potrafi wciągnąć. Podstawowa cecha stron www – hipertekstualność, czyli możliwość przechodzenia z jednej strony na drugą (z tej na kolejną, i tak coraz dalej), różnorodność i wielość możliwości, które oferuje, a także kontakty z innymi ludźmi bez ograniczeń znanych ze świata rzeczywistego (np. wynikający z fizyczności), wpływają na powstawanie i pogłębianie się Zespołu Uzależnienia od Internetu (Internet Addiction Disorder – IAD). Zjawisko to może być szczególnie groźne w przypadku młodszego pokolenia, którego przedstawiciele traktują często rzeczywistość wirtualną na równi ze światem realnym. Uzależnienie od Internetu może przybierać różne formy i stanowi bardzo szeroki temat.

Zasady bezpieczeństwa w Internecie

Przed wszystkim należy powiedzieć, że nie chodzi o pozbawianie dzieci dostępu do Internetu ale umiejętność sprawnego posługiwania się nim jest niezbędna zarówno w życiu zawodowym, jak i społecznym.

Po pierwsze, z dziećmi trzeba rozmawiać:

- Rozmawiaj z dziećmi o Internecie; poznaj ich sieciowe formy aktywności, mów o tym co powinny, a czego nie mogą robić w Sieci.

Niech wiedzą, że zawsze mogą zwrócić się do Ciebie tworzymy treści w Internecie. Wpisując komentarze odnośnie artykułu na portalu, recenzję filmu w serwisie kinowym, wystawiając opinię po dokonaniu zakupu na internetowej aukcji, czy udzielając się na czacie stajemy się współautorami największej książki pisanej przez ludzkość. Każdy może stworzyć własną stronę w Sieci.

W Internecie brak jednocześnie władzy, która mogłaby skutecznie wpływać na jego zawartość. Pluralizm jest niewątpliwą zaletą, jednak problemem są treści, materiały i pliki niezgodne z prawem i/lub szkodliwe dla użytkowników. Każdy internauta jest narażony na pomoc w rozwiązaniu problemów wynikających z używania Sieci.

- Przekonaj dzieci, że powinny informować Cię za każdym razem, kiedy znajdą w Internecie coś, co sprawi, że poczują się skrupowane, zawstyżone, urażone lub w jakiś inny sposób źle.
- Naucz dziecko, że informacje w Internecie nie zawsze są wiarygodne. Wskaż mu inne sposoby zdobywania wiedzy, aby mogło konfrontować wiadomości z Sieci z innymi materiałami.

Ponadto warto wprowadzić w życie kilka zasad:

- Unikaj ustawiania komputera w pokoju dziecka. Jeżeli to zrobisz, trudno Ci będzie kontrolować czas, jaki spędza przed komputerem. W ten sposób dodatkowo dowiesz się gdzie, w jakich porach i w jaki sposób najczęściej korzysta z Internetu,
- Ustal, że chcesz wiedzieć o każdej sytuacji, która je zaniepokoi w związku z używaniem Internetu,
- Ustal z dzieckiem zasady korzystania z komputera i Internetu, spisz je i zawieś w okolicach komputera.
 - można go ściągnąć również ze strony www.sieciaki.pl),

- Ustal z dzieckiem, jakich danych nie powinno ujawniać w Internecie w żadnym wypadku (np. adresu zamieszkania), a które może podawać w określonych okolicznościach (np. adres e-mail),
- Staraj się poznawać internetowych przyjaciół swojego dziecka tak, jak czynisz to w realnym świecie. Na ogół trafniej wyczujesz kłamstwo niż dziecko, dzięki czemu możesz uchronić je przed niebezpieczeństwem,
- Zrób wszystko, żeby Twoje dziecko nie umawiało się na spotkania w prawdziwym świecie z osobami poznanymi przez Internet. Jeśli do takiego spotkania ma jednak dojść, udaj się na nie z dzieckiem lub zapewnij mu inne towarzystwo,
- Jeśli Twoje dziecko nie zna Internetu, zapoznaj je z nim lub odkrywajcie go razem. Jeśli zna, poproś je, żeby było Twoim przewodnikiem po wirtualnym świecie. Pozwoli Ci to poznać i ukierunkować internetowe zainteresowania dziecka. Staraj się, żeby Internet był aktywnością rodzinną, surfuj po Sieci razem z dzieckiem,
- Nie używaj komputera ani Internetu w charakterze „opiekunki do dzieci”.

Pamiętaj, że masz wpływ na to, czy dziecko zastosuje się do Twoich zasad i postanowień – możesz decydować, czy odłączyć Sieć, jeśli będzie łamało zasady. Z tego powodu warto, aby dziecko korzystało z Internetu w domu – masz wtedy pod kontrolą jego zachowania.

Fundacja Dzieci Niczyje

ul. Walecznych 59

03 - 926 Warszawa

tel.: (22) 672 65 86

e-mail: edukacja@fdn.pl

www.fdn.pl

opracowała: Agata Fijałkowska – pedagog
Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Kole

Poradnia

Psychologiczno - Pedagogiczna

w Kole

ul. Kolejowa 13

62 - 600 Koło

(budynek Bursy Szkolnej)

Tel./fax: (63)272-27-89, (63)261-08-51

www.pppkolo.pl

ULOTKA INFORMACYJNA

**DZIECKO I KOMPUTER
INTERNET ZŁY, DOBRY
CZY TYLKO NARZĘDZIE...**